

Hồng Kông... chờ bão đến !

Lãnh đạo đặc khu Hồng Kông, ông Đổng Kiến Hoa, cách đây vài tuần đã trấn an trước nghị viện đặc khu rằng với một trong những nền kinh tế mạnh nhất châu Á và một cơ cấu khác hẳn Singapore, Hồng Kông sẽ không thể nào dễ dàng bị cuốn vào cơn suy thoái kinh tế vừa xuất hiện ở châu Á. Thế nhưng nhiều dấu hiệu không ổn đã bắt đầu xuất hiện.

VỐ TÁ HÂN

Sau khi đạt mức 10,5% trong năm 2000, mức tăng trưởng của Hồng Kông trong quý 1 năm nay đột nhiên chậm hẳn lại ở mức 2,3%. Xuất khẩu giảm liên tục mỗi tháng và trong sáu tháng đầu năm tổng cộng đã giảm 8,4% so với năm ngoái. Lượng hàng qua cảng container Kwai Chung, nơi lưu chuyển 64% lượng hàng hóa ra vào Hồng Kông, đã giảm liên tục mỗi tháng và dự tính sẽ giảm đến -7% trong năm nay. Đây là một con số chưa hề thấy vì suốt 25 năm qua, hàng hóa qua cảng này hiếm khi bị giảm và ngay trong cuộc khủng hoảng tài chính châu Á vào năm 1997-1998 cũng chỉ giảm ở mức -0,1%.

Cũng trong sáu tháng đầu năm nay, số cá nhân và công ty tuyên bố phá sản tăng gấp đôi so với năm ngoái, khiến số nợ xấu của ngân hàng tăng mạnh. Mức thất nghiệp trong tháng 7 lên đến 4,7%.

So với cao điểm vào năm 1997, giá nhà đất nay tụt giảm một nửa. Mặc dù lãi suất được hạ xuống sáu lần liên tục trong năm nay và hiện ở mức thấp nhất trong 30 năm qua, số lượng nhà cửa bán ra giảm 18% so với năm ngoái.

Các nhà lãnh đạo kinh tế Hồng Kông liên tục lên tiếng tìm cách trấn an mọi người. Họ cho rằng sở dĩ con số thất nghiệp gia tăng một phần là do cuộc suy thoái kinh tế toàn cầu nhưng đồng thời cũng do những thay đổi cơ cấu khi Hồng Kông bước từ kinh tế sản xuất sang kinh tế tri thức.

Cơ cấu kinh tế Hồng Kông từ lúc đặc khu này chuyển sang hướng phát triển thành trung tâm dịch vụ đã thay đổi hoàn toàn. Năm 1984, lượng hàng

công nghiệp sản xuất chiếm 24,3% GDP, nhưng đến năm 1999 chỉ còn 5,7% GDP.

Tháng 5 vừa qua, chính quyền Hồng Kông đã hạ mức dự đoán tăng trưởng kinh tế năm nay từ 4% xuống 3%.

So sánh từng quý, thì quý 1 chỉ tăng 0,3% và quý 2 giảm đi -1,7%. Như vậy có nghĩa là Hồng Kông có triển vọng sẽ nối gót Singapore mà đi vào con đường... suy thoái trong quý 3!

Điểm yếu của Hồng Kông ở chỗ nào? Trước hết, cũng như các nước trong vùng, Hồng Kông đã dựa quá nhiều vào Mỹ để làm bàn đạp phát triển kinh tế. Do vậy bây giờ các nhà lãnh đạo kinh tế Hồng Kông phải ngồi chờ bạn hàng quan trọng này hồi phục.

Ngoài ra, 90% hàng xuất khẩu của Hồng Kông đều đến từ Trung Quốc. Hồng Kông cũng tương tự như một "người môi lái" giữa Trung Quốc và thế giới. Do đó tương lai của đặc khu sẽ tùy thuộc rất nhiều vào những biến chuyển từ Trung Quốc.

Trước mắt nếu việc mở rộng quan hệ giữa Đài Loan và Trung Quốc thành hình thì lượng hàng trao đổi giữa cả hai rồi sẽ không cần phải qua Hồng Kông như trước nữa. Theo dự kiến thì Đài Loan sẽ cho phép sáu cảng lớn của họ được trực tiếp vận chuyển hàng hóa thẳng tới Trung Quốc và do đó vai trò "môi lái" của Hồng Kông rồi cũng sẽ biến mất trong vòng một đến hai năm tới.

Tia hy vọng le lói duy nhất của Hồng Kông là kế hoạch phát triển vùng tây Trung Quốc cũng như việc gia nhập Tổ chức Thương mại thế giới (WTO) của nước này. Hồng Kông hy vọng lúc đó lượng hàng hóa trung chuyển từ Mỹ, châu Âu và các vùng khác tới Trung Quốc sẽ gia tăng.

Trong những tuần vừa qua, báo chí Hồng Kông đã phê bình chính quyền không quyết tâm tìm cách giúp dân như các nước trong vùng.

Nói về chuyện giảm thuế thì có lẽ cũng không cần thiết vì Hồng Kông vốn là lãnh thổ có một chế độ thuế tương đối dễ dãi nhất.

Với khối dự trữ ngoại tệ lớn thứ ba thế giới, sau Nhật và Trung Quốc, nhiều người đã đề nghị chính quyền Hồng Kông nên trích ra một phần nhỏ để giúp dân Hồng Kông qua giai đoạn

Các nhân viên tại thị trường chứng khoán Hồng Kông đang nghỉ giải lao chờ những biến động giá cả sắp đến do nền kinh tế gặp khó khăn.

này. Tuy nhiên, chính quyền Hồng Kông nhất định từ chối áp dụng phương sách này, viện cớ là Nhật đã đổ tiền ra giúp dân cả 10 năm nay mà nền kinh tế của Nhật cũng chẳng khá gì hơn!

Nhìn chung thì cho đến nay, chính quyền Hồng Kông chỉ mới tìm cách mở rộng quan hệ kinh tế với Trung Quốc, nhất là tìm cách khuyến khích dân đại lục sang du lịch. Lượng du khách từ Trung Quốc đến Hồng Kông trong bảy tháng đầu năm nay tăng 12,7%, tuy nhiên con số này còn quá nhỏ vì năm ngoái chỉ có 300.000 khách Trung Quốc vào Hồng Kông (bằng một phần mười số khách từ Hồng Kông qua Trung Quốc).

Ngoài ra, chính quyền Hồng Kông đã đình chỉ chương trình bán nhà cho người thu nhập thấp với giá hỗ trợ cho đến tháng 6 năm tới. Thêm vào đó số nhà trợ cấp dự định tung vào thị trường mỗi năm là 20.000 nay sẽ cắt xuống còn 9.000. Mục đích của quyết định này là nhằm hồi phục thị trường nhà đất hiện đang ngắc ngoải với số nhà mới xây còn ứ đọng đến cả hai năm nữa mới mong bán hết. ■